

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra:anglistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
21.5.2007

Diplomant: Karel Moštěk

Aprobace: AJ-FJ/ZŠ

Recenzent*)
Vedoucí*) diplomové práce
PhDr.Vladislav Smolka

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Clausal and semi-clausal subjects in different registers
(Větné a polovětné subjekty v různých funkčních stylech)
(téma)

Anglicky psaná diplomová práce se zabývá frekvencí a konkurencí jednotlivých formálních typů vedlejších vět podmětných (finitních i nefinitních) v textech různých žánrů (beletrie, žurnalistika, odborná literatura).

Úvod práce tvoří teoretická část pojednávající na základě odborné literatury obecně o podmětu. Vzhledem k tomu, že předmětem zkoumání jsou větné a polovětné podměty, jsou pasáže týkající se nominálního podmětu irelevantní (sémantické funkce, modifikace podmětu). Teoretická část rovněž obsahuje přehled šesti dílčích strukturních typů podmětných vět. V práci je užíváno pojmů *subordinate* a *dependent clauses* (*dependent interrogative clauses*, *subordinate exclamatory clauses*), což jsou ovšem do značné míry synonymní pojmy a bylo by lépe terminologii sjednotit. Ve skutečnosti jsou pochopitelně všechny dílčí typy podmětných vět větami vedlejšími a tedy závislými. Jednotlivé typy (s výjimkou infinitivních a gerundiálních) jsou představeny nesmírně stručně, bez komentáře k možným přesahům mezi nimi a bez komentáře k jejich možným pozicím ve větě, což kontrastuje s výše uvedenými ne zcela relevantními poznámkami o nominálních subjektech.

Co je myšleno tvrzením, že infinitiv je *an unmarked verbal form* (str. 11)? Co znamená tvrzení na téže straně, že (*unlike English*) *Czech uses only subordinate clauses*? I čeština může vyjadřovat podmět pomocí infinitivu, navíc pojem *subordinate* není protikladem *semi-clausal*, jak to zřejmě bylo myšleno. Zřejmě by bylo výhodnější použít pojmů *finite* a *non-finite clauses*. Nesrozumitelná v daném kontextu je i poslední věta 1. odstavce na str. 11.

Příklad na str. 13 *The driving test was difficult for him to pass* je příklad na tzv. *tough-movement*, nikoli na podmětový infinitiv.

K syntaktickým funkcím gerundia je třeba přiřadit i *subject complement* (str. 14).

Terminologicky je třeba důsledně odlišovat, kdy se hovoří o predikátu hlavní věty (*matrix clause predicate*) a kdy o vedlejší podmětové větě.

Je-li *that*-clause uvedena výrazy typu *the fact*, *the idea*, etc., nejde již o podmětovou větu v pravém slova smyslu, ale o tzv. *appositive clause* (Quirk et al., 1985), tedy o obsahovou větu přívlastkovou (Dušková, 1994).

Příklad *What is happening now is something quite exciting* (str. 17) je nominal relative, nikoli interrogative clause.

Ve vztahu k pozicím podmětných vět v souvětí by bývalo vhodné přesně specifikovat, co je míněno jednotlivými možnostmi (initial position, extraposition, postposition) a jaký je jejich vztah k jiným možnostem, např. k dislokaci.

Praktická část uvádí příklady jednotlivých formálních variant získaných excerpcí autentických textů spolu s komentářem. Autora je třeba pochválit za poměrně rozsáhlé a pestré zdroje excerpt. V protikladu k tomu ovšem stojí poměrně stručné komentáře k jednotlivým případům. Možná by bývalo šťastnější uvést méně ilustrativních příkladů z excerptce a rozšířit komentář např. o roli FSP ve vztahu k pozici podmětu, atd. Rovněž by bylo vhodné příklady číslovat, aby se k nim bylo možno v komentáři snáze vracet, a výrazněji graficky odlišit uváděný příklad a následný komentář.

Na str. 23 zdůvodňuje autor iniciální pozici infinitivu délkou predikátu hlavní věty. Podmětná část je ovšem ve skutečnosti 2x delší než zbytek hlavní věty a tedy délka zřejmě není tím hlavním důvodem.

Pokud jde o pozici podmětných vět v souvětí, bylo by třeba vyčlenit zvlášť ty případy, kdy se ze strukturních důvodů nabízí jen jedna ze dvou základních alternativ, tedy *initial position* a *extraposition* (postpozice je okrajová), např. počáteční pozice, jsou-li podmětová i predikátová část tvořeny formálně stejnou strukturou (*To say this is to admit ...*), u pasivních predikátů v hlavní větě a v kontextu tázacích vět, případně případy, kdy predikátové sloveso hlavní věty nepřipouští variantu s iniciální pozicí podmětu (*happen, chance, emerge, turn out, be, etc.*). U některých se nabízí otázka, zda jde ještě o podmětné věty nebo spíše o věty ve funkci *subject complement*.

Struktura *hard though it is...* na str. 25 nevyjadřuje *possibility* ale *concession*.

Having something stolen (27) není gerundium v minulém čase (*having stolen something*) ale přítomné gerundium slovesa *have* ve struktuře V-O-Co.

Now it was possible to look ... (28) obsahuje dva infinitivy, nikoli gerundia.

Co je míněno komentářem *Wording is typical for direct speech* (30)?

Komentář k poslednímu příkladu na str. 30 hovoří o infinitivech místo o *that*-clauses.

U příkladu *What is overwhelmingly important ...* (35) je *that*-clause užita v kontextu *pseudo-cleft sentence*, která příznakově rematizuje její obsah.

Struktura *that speakers have access ...* (str. 36) je ve funkci Cs.

U příkladu *It seemed to Rodney ...* (36) není *Rodney* konatelem děje.

What connection there can possibly be ... (37) není *subject*, ale *fronted object* ke slovesu *imagine*.

And what he saw there ... (38) je správně určeno jako nominal relative clause a patří tedy do jiné části práce.

Strange, thought Floyd, how terminology often survives ... (38) není interrogative, podobně jako *... how Chandra ... now seemed the largest*.

What determines asset prices ... (39) je nominal relative clause.

What they completely failed to understand... (40) je *pseudo-cleft sentence*.

Struktura *... it's quite striking how small Macau is ...* (41) je exclamatory clause.

Co je míněno *The inversion of the predicate is obligatory here* (42)?

What we're seeing (43) je *pseudo-cleft sentence*.

Pokud jde o oddíl *Other examples*, mnohé z příkladů by měly být zařazeny do hlavní části práce, např. *... is it right to put wildlife before people* (45) je běžný případ extraponovaného infinitivního podmětu v hlavní větě tázací (nepřipouští iniciální pozici podmětu). Stejně tak by mohly být zařazeny případy obsahující elipsu.

V příkladu *take things easy - ...* (44) není žádný infinitiv, jak je uvedeno v komentáři.

Příklady, kdy je *-ing form* užita s určitým členem jako *... the unloading...* (44), či s adjektivním preponovaným přívlastkem, stojí na okraji kategorie gerundia a spíše se chovají jako substantivum – přechod je ovšem neostří.

U podmínkových vět, stejně jako u vět přísudkových (*subject complement clauses*), nehovoříme o extrapozici (45, 46).

Cenným výsledkem je kvantifikace zjištěných výskytů v tabulce č. 3 (50), ovšem závěry mohly být formulovány obsáhleji, a to tak, aby z nich byly lépe patrné případné rozdíly v užití jednotlivých typů podmětných vět v různých žánrech, a měly obsahovat pokus o vysvětlení zjištěných skutečností.

Celkově je práce neobvykle krátká (zejména vezme-li se v úvahu, že číslování začíná od samého začátku a vlastní text se objevuje až na str. 9), a anglický jazyk, jímž je psána, je bohužel zatížen řadou chyb, překlepů a nepřesností, z nichž uvedu jen malou část (s uvedením strany v závorce):
posposed (21)

coordinately connected (25) = *coordinated*

... thick ice-sheep (29) = *sheet*

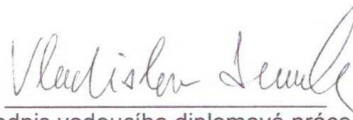
There hasn't been noticed any individual preference ... (48)

typical for (místo *of*) – důsledně v celé práci, atd.

Z výše uvedených důvodů jsem nucen hodnotit práci známkou **dobře** a ponechat autorovi prostor pro obhajobu.

- dobře -

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

podpis vedoucího diplomové práce

21.5.

V Českých Budějovicích dne 2007

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------

